

Sbírka soudních rozhodnutí

STANOVISKO GENERÁLNÍHO ADVOKÁTA
YVESE BOTA
přednesené dne 20. března 2014¹

Věc C-220/13 P

**Kalliopi Nikolaou
proti**

Účetnímu dvoru Evropské unie

„Kasační opravný prostředek — Rozhodnutí Účetního dvora 99/50 — Předběžné vyšetřování — Vnitřní vyšetřování vedené OLAF — Presumpce nevinu — Loajální spolupráce — Pravomoc Tribunálu“

1. V rámci svého kasačního opravného prostředku se K. Nikolaou domáhá zrušení rozsudku Tribunálu Evropské unie ze dne 20. února 2013, Nikolaou v. Účetní dvůr², ve kterém Tribunál zamítl žalobu na náhradu škody, kterou navrhovatelka údajně utrpěla v důsledku nesrovnalostí a porušení unijního práva, kterých se Účetní dvůr Evropské unie vůči ní dopustil.

I – Právní rámec

2. Rozhodnutí Účetního dvora 99/50 ze dne 16. prosince 1999 o podmínkách a postupech vnitřního vyšetřování v oblasti boje proti podvodům, korupci a jiné protiprávní činnosti poškozující finanční zájmy Společenství (*neoficiální překlad*) v článku 2 stanoví:

„Každý úředník nebo zaměstnanec [Účetního dvora], který se dozví o skutečnostech vedoucích k domněnce, že v rámci orgánu existují možné případy podvodu nebo korupce nebo jiné protiprávní činnosti poškozující finanční zájmy Společenství, o tom neprodleně uvědomí generálního tajemníka [Účetního dvora³].“

Generální tajemník neprodleně předá [Evropskému] úřadu [pro boj proti podvodům (OLAF)] a předsedovi [Účetního dvora], který předá informaci odpovědnému členovi útvaru, k němuž úředník nebo zaměstnanec náleží, veškeré skutečnosti vedoucí k domněnce, že existují nesrovnalosti uvedené v prvním pododstavci, a provede předběžné vyšetřování, aniž jsou tím dotčena vnitřní vyšetřování prováděná [OLAF].“

[...]

Členové, úředníci a zaměstnanci nesmějí být v žádném případě vystaveni nespravedlivému nebo diskriminačnímu zacházení v důsledku oznámení uvedeného v předchozích pododstavcích.“

1 — Původní jazyk: francouzština.

2 — T-241/09, dále jen „napadený rozsudek“.

3 — Dále jen „generální tajemník“.

3. Článek 4 první pododstavec rozhodnutí 99/50 stanoví:

„Vyvstanou-li možné osobní důsledky pro člena, úředníka či zaměstnance [Účetního dvora], je dotyčná osoba urychleně vyrozuměna, pokud to nenarušuje vyšetřování. V žádném případě nesmějí být z vyšetřování vyvozeny závěry, které jmenovitě poukazují na některého člena, úředníka či zaměstnance, aniž by byla dotyčné osobě dána možnost vyjádřit se ke všem skutečnostem, které se jí týkají.“

II – Skutečnosti předcházející sporu

4. Navrhovatelka byla členkou Účetního dvora od roku 1996 do roku 2001. Podle reportáže, která dne 19. února 2002 vyšla v deníku *Europa Journal*, měl europoslanec B. Staes k dispozici informace o protiprávním jednání navrhovatelky během jejího mandátu jakožto členky Účetního dvora.

5. Dopisem ze dne 18. března 2002 generální tajemník předal generálnímu řediteli OLAF spis obsahující příslušné skutečnosti, které jemu samotnému a předsedovi Účetního dvora byly známy. Generální tajemník mimoto požádal OLAF, aby mu oznámil, zda je třeba v souladu s článkem 4 rozhodnutí 99/50 informovat navrhovatelku o existenci vyšetřování, které se jí týká.

6. Dopisem ze dne 8. dubna 2002 informoval předseda Účetního dvora navrhovatelku o existenci vnitřního vyšetřování vedeného OLAF v důsledku článku, který vyšel v *Europa Journal*. Dopisem ze dne 26. dubna 2002 informoval generální ředitel OLAF navrhovatelku, že v důsledku informací, které tento útvar obdržel od B. Staese, a na základě spisu z předběžného vyšetřování vypracovaného generálním tajemníkem bylo zahájeno vnitřní vyšetřování, v jehož případě byla navrhovatelka vyzvána ke spolupráci.

7. Podle závěrečné zprávy OLAF ze dne 28. října 2002 poskytli B. Staesovi informace o navrhovatelce dva zaměstnanci Účetního dvora, z nichž jeden byl členem kanceláře navrhovatelky. Zkoumaná obvinění se týkala zaprvé peněžitých částek, které navrhovatelka získala od svých zaměstnanců jako půjčky, zadruhé údajných nepravdivých prohlášení týkajících se žádostí o převod dnů dovolené pro vedoucího její kanceláře, na základě kterých mu bylo vyplaceno přibližně 28 790 eur za dny dovolené nevyčerpané v letech 1999, 2000 a 2001, zatřetí používání služebního vozidla pro účely, které nejsou stanoveny příslušnými předpisy, začtvrté příkazu k úhradě služeb řidiče navrhovatelky pro účely, na které se nevztahují příslušné předpisy, zapáté politiky absentismu v rámci kanceláře navrhovatelky, zašesté činností obchodní povahy a intervencí u vysoce postavených osob za účelem usnadnění takových činností vykonávaných členy její rodiny, zasedmé podvodu spáchaného v rámci výběrového řízení a zaosmé podvodů týkajících se výdajů za zastupování získaných navrhovatelkou.

8. OLAF dospěl k závěru, že je možné, že protiprávní jednání, která lze kvalifikovat jako padělání dokumentů a použití padělaných dokumentů a podvod, byla spáchána v souvislosti s žádostmi o převedení dnů dovolené vedoucího kanceláře navrhovatelky. Podle závěrečné zprávy mohly být trestné činy spáchány navrhovatelkou a členy její kanceláře v souvislosti s peněžními částkami, které navrhovatelka podle zúčastněných osob získala jako půjčky. Za těchto podmínek o tom OLAF v souladu s čl. 10 odst. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 ze dne 25. května 1999 o vyšetřování prováděném Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF)⁴ informoval lucemburské soudní orgány, aby tyto orgány vyšetřily skutečnosti, které mohou ukazovat na spáchání trestných činů.

4 — Úř. věst. L 136, s. 1.

9. Pokud jde o další obvinění, s výjimkou obvinění z podvodu spáchaného v rámci výběrového řízení OLAF ozřejmil možné nesrovnalosti nebo sporné body týkající se chování navrhovatelky a navrhl Účetnímu dvoru, aby vůči navrhovatelce přijal nápravná opatření, jakož i opatření ke zlepšení kontrolního systému v rámci orgánu.

10. Dne 26. dubna 2004 byla navrhovatelka vyslechnuta na uzavřeném jednání Účetního dvora za účelem případného použití čl. 247 odst. 7 ES. V dopise ze dne 13. května 2004 předseda Účetního dvora uvedl, že pokud jde o předložení věci Soudnímu dvoru pro účely použití čl. 247 odst. 7 ES z důvodu, že navrhovatelka údajně žádala a získala osobní půjčky od členů své kanceláře, jednomyslnosti požadované článkem 6 jednacího řádu Účetního dvora, ve znění schváleném dne 31. ledna 2002, nebylo na jednání ze dne 4. května 2004 dosaženo. Předseda Účetního dvora v tomto ohledu doplnil, že převážná většina členů orgánů měla za to, že chování žalobkyně bylo zcela nevhodné. Pokud jde o dny dovolené vedoucího kanceláře navrhovatelky, předseda Účetního dvora uvedl, že vzhledem k tomu, že je věc projednávána lucemburskými soudy, orgán odložil své rozhodnutí, dokud nebudou známy závěry příslušných řízení.

11. Rozsudkem ze dne 2. října 2008 trestní senát tribunal d'arrondissement de Luxembourg (okresní soud v Lucemburku, Lucembursko) zprostil navrhovatelku a vedoucího její kanceláře viny v bodech obžaloby vycházejících z dokumentů a použití padělaných dokumentů, nepravdivého prohlášení, podpůrně z neoprávněného ponechání náhrady, dotace nebo příspěvku a ještě podpůrněji z podvodu (dále jen „rozsudek ze dne 2. října 2008“). Tribunal d'arrondissement de Luxembourg měl v podstatě za to, že některá vysvětlení poskytnutá vedoucím kanceláře navrhovatelky a navrhovatelkou zpochybňují soubor důkazů, které shromáždily OLAF nebo lucemburská policie a které mají prokázat, že uvedený vedoucí kanceláře čerpal v letech 1999 až 2001 několik dní nehlášené dovolené. Tribunal d'arrondissement de Luxembourg tedy dospěl k závěru, že věcná správnost skutečností vytýkaných navrhovatelce nebyla prokázána s vyloučením všech pochybností a že vzhledem k tomu, že platí zásada „v pochybnostech ve prospěch obžalovaného“, musí být navrhovatelka zproštěna viny ve všech bodech obžaloby. Jelikož nebylo podáno odvolání, nabyl rozsudek ze dne 2. října 2008 právní moci.

12. Dopisem ze dne 14. dubna 2009 požádala navrhovatelka Účetní dvůr, aby ve všech lucemburských, německých, řeckých, francouzských, španělských a belgických novinách zveřejnil sdělení, že byla zproštěna viny, a informoval o tom ostatní orgány Evropské unie. Pro případ, že by Účetní dvůr neprovedl tato zveřejnění, navrhovatelka podpůrně žádala odškodnění ve výši 100 000 eur jako náhradu nemajetkové újmy, tedy částku, kterou se zavázala použít k provedení uvedených zveřejnění. Navrhovatelka rovněž požádala Účetní dvůr, aby jí zaprvé zaplatil 40 000 eur jako náhradu nemajetkové újmy způsobené řízením před lucemburskými soudy a 57 771,40 eur jako náhradu majetkové újmy způsobené stejným řízením, zadruhé jí nahradil veškeré náklady vzniklé především před vyšetřovacím soudcem a tribunal d'arrondissement de Luxembourg a zatřetí jí nahradil náklady vzniklé v rámci řízení před Účetním dvorem.

13. Dopisem ze dne 7. července 2009 předal předseda Účetního dvora navrhovatelce rozhodnutí přijaté v odpověď na uvedené žádosti. V tomto rozhodnutí byly jednak zamítnuty argumenty uplatněné v dopise ze dne 14. dubna 2009, jednak bylo navrhovatelce oznámeno, že se Účetní dvůr snažil na základě informací, které měl k dispozici, zjistit, zda jsou skutkové okolnosti dostatečně závažné k předložení věci Soudnímu dvoru, aby tento rozhodl o existenci nesplnění povinností, které měl bývalý člen na základě Smlouvy ES, a nutnosti uplatnit případné sankce. Účetní dvůr v tomto ohledu navrhovatelce oznámil skutečnosti, na základě kterých rozhodl, že věc nebude předložena Soudnímu dvoru, a mezi něž patří zejména skutečnost, že navrhovatelka byla zproštěna viny rozsudkem ze dne 2. října 2008, a neexistence poškození rozpočtu Společenství s ohledem na vrácení částky neoprávněně vyplacené panu Koutsouvelisovi, který byl vedoucím její kanceláře⁵.

5 — Body 47 až 49 dopisu ze dne 7. července 2009.

III – Řízení před Tribunálem a napadený rozsudek

14. Návrhem došlým kanceláři Tribunálu dne 16. června 2009 podala navrhovatelka žalobu na náhradu škody, kterou se domáhala, aby bylo Účetnímu dvoru uloženo zaplacení částky 85 000 eur, navýšené o úroky od 14. dubna 2009, jakožto náhrady nemajetkové újmy způsobené jednáním a opomenutím tohoto orgánu, tedy částky, kterou se zavázala použít ke zveřejnění skutečnosti, že byla zproštěna viny.

15. Na podporu této žaloby navrhovatelka nejprve uplatnila šest žalobních důvodů týkajících se toho, že Účetní dvůr závažně porušil pravidla unijního práva, která přiznávají práva jednotlivcům. Dále uplatňovala existenci přímé příčinné souvislosti mezi uvedeným porušením a nemajetkovou a majetkovou újmou, která jí byla tímto porušením způsobena.

16. Tribunál zamítl uvedenou žalobu s tím, že se Účetní dvůr nedopustil žádného z vytýkaných porušení unijního práva.

17. Konkrétně v rozsahu, v němž je to relevantní pro projednávaný kasační opravný prostředek, dospěl Tribunál v bodech 27 až 32 napadeného rozsudku k závěru, že jednání Účetního dvora týkající se předběžného vyšetřování nejsou protiprávní. Tento orgán totiž tím, že předal OLAF spis obsahující první informace shromážděné před vyslechnutím navrhovatelky, neporušil požadavky plynoucí z výkladu článku 2 ve spojení s článkem 4 rozhodnutí 99/50, ani právo navrhovatelky na obhajobu nebo zásadu nestrannosti.

18. Tribunál rovněž v bodech 44 až 47 napadeného rozsudku odpověděl na žalobní důvody vycházející z toho, že Účetní dvůr nepřijal formální rozhodnutí, že navrhovatelka byla zproštěna všech obvinění na základě rozsudku ze dne 2. října 2008, a dále z toho, že předseda Účetního dvora v dopise ze dne 13. května 2004 uvedl urážlivou a zbytečnou poznámku ohledně stanoviska většiny členů orgánu. Kritizované body zní takto:

„44 Je třeba uvést, že opomenutí vytýkané Účetnímu dvoru není protiprávní.

45 V tomto ohledu je třeba zaprvé zdůraznit, že žalobkyně byla zproštěna viny na základě pochybností, které podle rozsudku ze dne 2. října 2008 vznikly v důsledku určitých vysvětlení poskytnutých vedoucím její kanceláře na veřejném jednání. Aniž je třeba rozhodovat o důvodnosti pochybností, na které poukázal tribunal d'arrondissement de Luxembourg, je nutno konstatovat, že tento důvod zproštění viny neznámá, že obvinění vznesená vůči žalobkyni jsou zcela neopodstatněná, ale – jak uvedl daný soud – znamená, že nebyla ‚nade vši pochybnost‘ prokázána.

46 Zadruhé, jak uvádí Účetní dvůr, výlučně vnitrostátním soudním orgánům přísluší zkoumat obvinění v trestním řízení a Soudnímu dvoru přísluší je posoudit na disciplinární úrovni podle čl. 247 odst. 7 ES. Účetní dvůr tedy neměl pravomoc rozhodovat v tomto ohledu.

47 Zatřetí, ze skutečnosti, že věc nebyla předložena Soudnímu dvoru na základě posledně uvedeného ustanovení, nelze dovodit, že má Účetní dvůr za to, že skutečnosti, z nichž je žalobkyně obviňována, jsou zcela neopodstatněné. Podle článku 6 jednacího řádu Účetního dvora, ve znění schváleném dne 31. ledna 2002, je totiž o dotčeném předložení věci rozhodováno jednomyslně. Nepředložení věci sice znamená, že nebylo dosaženo jednomyslnosti, nelze jej však považovat za stanovisko Účetního dvora, pokud jde o věcnou správnost skutečností. V tomto kontextu nebylo nepřiměřené, že předseda Účetního dvora žalobkyni sdělil, že převážná většina členů orgánu považovala její chování za nepřijatelné, čímž zabránil tomu, aby nepředložení věci Soudnímu dvoru mohlo být považováno za údajné popření věcné správnosti vytýkaných skutečností, což by ostatně neodpovídalo skutečnosti.“

19. Tribunál konečně odpověděl na žalobní důvod, podle kterého měl Účetní dvůr na základě své povinnosti jednat s náležitou péčí informovat tisk a orgány, že navrhovatelka byla zproštěna viny. V tomto ohledu měl s odkazem na důvody uvedené v bodech 45 a 46 napadeného rozsudku za to, že z povinnosti jednat s náležitou péčí nelze dovodit žádnou povinnost zveřejnit, že navrhovatelka byla zproštěna viny.

IV – Důvody a hlavní argumenty uplatňované na podporu kasačního opravného prostředku

20. Na podporu kasačního opravného prostředku uvádí navrhovatelka čtyři důvody kasačního opravného prostředku.

21. V rámci prvního důvodu kasačního opravného prostředku navrhovatelka vytýká Tribunálu, že porušil zásadu presumpce nevinoty, která je uvedena v čl. 48 odst. 1 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“) a v čl. 6 odst. 2 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, jež byla podepsána v Římě dne 4. listopadu 1950 (dále jen „EÚLP“). Tato zásada totiž zejména zajišťuje, že unijní soud nemůže zpochybnit nevinu obžalované osoby, pokud byla tato osoba předtím zproštěna viny pravomocným rozhodnutím vnitrostátního trestního soudu. Z toho plyne, že Tribunál měl v bodech 43 až 46 a 49 napadeného rozsudku nesprávně za to, že opomenutí Účetního dvora přijmout rozhodnutí, že věc týkající se navrhovatelky nebude s konečnou platností předložena Soudnímu dvoru, a obnovit její dobrou pověst není „protiprávní“.

22. Navrhovatelka kritizuje především formulaci bodu 45 napadeného rozsudku a má za to, že posouzení Tribunálu uvedené v tomto bodě představuje zjevné porušení zásady presumpce nevinoty. Z judikatury Evropského soudu pro lidská práva totiž podle jejího názoru vyplývá, že okolnost, že osvobození navrhovatelky bylo odůvodněno přetrvávající pochybností, nemůže mít žádný vliv na povinnost Tribunálu nezaložit svůj rozsudek na dotčeném důvodu zproštění viny.

23. Účetní dvůr namítá, že první důvod kasačního opravného prostředku je založen na nerespektování rozsahu působnosti čl. 6 odst. 2 EÚLP a čl. 48 odst. 1 Listiny. Presumpce nevinoty se totiž uplatní na osobu obžalovanou u soudu, který musí rozhodnout o její vině nebo nevině, pokud jde o body obžaloby, která mu byla předložena. Přitom v rámci žaloby na určení mimosmluvní odpovědnosti, kterou podala navrhovatelka, nebyla její vina z hlediska lucemburského trestního práva dotčena. Tribunál tedy nemohl porušit presumpci nevinoty.

24. Tento důvod se mimoto zakládá na nesprávném předpokladu, že Účetní dvůr a Tribunál provedly přezkum opodstatněnosti rozsudku ze dne 2. října 2008. Účetní dvůr má za to, že naopak každý orgán při výkonu vlastní pravomoci v kontextu věci přijal tento rozsudek a vyvodil z něj závěry, které se uplatnily v rámci příslušných rozhodovacích procesů. Konkrétně Tribunál považoval rozsudek ze dne 2. října 2008 za skutkovou okolnost, kterou je třeba zohlednit při posouzení legality jednání nebo opomenutí Účetního dvora.

25. Účetní dvůr z bodů 120 až 122 rozsudku ze dne 11. července 2006, *Komise v. Cresson*⁶, dovozuje, že sice uznává, že tribunal d'arrondissement de Luxembourg dospěl k závěru, že věcná správnost některých skutečností vytýkaných navrhovatelce nebyla nade vše pochybnost prokázána, a že tudíž dotčené osoby musí být zproštěny obvinění z porušení lucemburského trestního práva, která proti nim byla vznesena, avšak Tribunálu nic nebránilo učinit jiné posouzení stejných skutečností v rámci svého přezkumu případné mimosmluvní odpovědnosti Účetního dvora z hlediska unijního práva. Tribunál tak nijak nezpochybnil rozsudek ze dne 2. října 2008 ani presumpci nevinoty, která se na navrhovatelku před tímto soudem vztahuje.

6 — C-432/04, Sb. rozh. s. I-6387.

26. V rámci druhého důvodu kasačního opravného prostředku navrhovatelka Tribunálu vytýká, že porušil zásadu loajální spolupráce, která je zakotvena v čl. 4 odst. 3 SEU, vůči tribunal d'arrondissement de Luxembourg, když zkreslil úvahy a posouzení učiněná posledně uvedeným.

27. Podle navrhovatelky tato zásada znamená, že pokud vnitrostátní soud vynesl rozsudek, který nabyl právní moci a kterým je osoba zproštěna viny, pokud jde o protiprávní jednání, která jí byla vytýkána, unijní orgány, včetně Tribunálu, jsou povinny respektovat takový rozsudek a nezbavit jej jeho užitečného účinku.

28. Ačkoli jsou dotčené skutečnosti totožné se skutečnostmi, o nichž rozhodoval tribunal d'arrondissement de Luxembourg, Tribunál porušil zásadu loajální spolupráce, když provedl zcela odlišné posouzení stejných skutečností.

29. Kromě toho Tribunál v bodě 35 napadeného rozsudku rozhodl v rozporu se závěry tribunal d'arrondissement de Luxembourg, maje za to, že „správa každého systému dovolených je založena na povinnosti nadřízeného ověřit přítomnost zaměstnanců, kteří jsou mu podřízeni, a ujistit se, že každá nepřítomnost je v souladu s použitelnou úpravou týkající se dovolených“, a že „[t]ato povinnost není dotčena případnou neexistencí integrovaného systému, který umožňuje nezávisle na nadřízeném ověřit, že počet dnů dovolené, které jsou na konci každého roku nahlášeny jako nevyčerpané, odpovídá skutečnosti“.

30. Tribunál konečně nerespektoval rozsudek ze dne 2. října 2008 v rozsahu, v němž měl v bodě 38 napadeného rozsudku za to, že „nedostatečná povaha systému Účetního dvora pro zápis dovolených a dohled nad nimi, který byl použitelný v rozhodné době z hlediska skutkového stavu, nemůže odůvodnit upuštění od jakéhokoli vyšetřování nebo stíhání [navrhovatelky]“, ačkoli právě nedostatečná povaha systému Účetního dvora pro správu dovolených vedla k tomu, že byla navrhovatelka zproštěna viny.

31. V odpověď na tyto argumenty Účetní dvůr tvrdí, že druhý důvod kasačního opravného prostředku vychází z nepochopení úloh dotyčných orgánů a z nerespektování rozsahu čl. 4 odst. 3 SEU. Tribunál totiž znovu neposoudil rozsudek ze dne 2. října 2008, ani nezpochybnil jeho výrok. Rozdílné posouzení některých skutečností podle jeho názoru vysvětluje odlišný kontext obou sporů, a sice na jedné straně se jedná o trestní řízení podle vnitrostátního práva a na druhé straně o žalobu na určení mimosmluvní odpovědnosti podle unijního práva.

32. V rámci třetího důvodu kasačního opravného prostředku navrhovatelka tvrdí, že napadený rozsudek je stížen vadou spočívající v nedostatku pravomoci Tribunálu, jelikož rozhodl o otázkách, které jdou nad rámec pravomocí, které mu přiznávají Smlouvy.

33. Tribunál sice v bodě 46 napadeného rozsudku uznává, že zkoumat obvinění na úrovni trestního práva přísluší výlučně vnitrostátním soudním orgánům, avšak překročil pravomoci, které mu přiznávají Smlouvy, když v bodě 45 napadeného rozsudku provedl meritorní posouzení důvodu zproštění viny založeného na existenci pochybností.

34. Tribunál rovněž překročil meze své pravomoci, když uvedl tvrzení obsažená v bodě 47 napadeného rozsudku. Vzhledem k tomu, že Soudní dvůr je jediným orgánem způsobilým rozhodnout o disciplinární odpovědnosti plynoucí z jednání členů Účetního dvora, Tribunál – stejně jako Účetní dvůr ve svém dopise ze dne 13. května 2004 – neměl pravomoc vyjádřit vůči navrhovatelce byt' jen podezření o jejím nepřijatelném jednání.

35. Účetní dvůr namítá, že tento třetí důvod kasačního opravného prostředku je třeba odmítnout jako částečně nepřijatelný, jelikož pouze opakuje argumenty předložené v prvním stupni, pokud jde o dopis ze dne 13. května 2004, a zamítnout jako částečně neopodstatněný.

36. V posledně uvedeném ohledu ještě jednou tvrdí, že Tribunál nijak nezpochybnil rozsudek ze dne 2. října 2008. Posouzení stejného chování může vést k odlišným závěrům v závislosti na příslušném orgánu.

37. Ve čtvrtém důvodu kasačního opravného prostředku navrhovatelka tvrdí, že Tribunál nesprávně vyložil a uplatnil podmínky vzniku mimosmluvní odpovědnosti Unie. Pokud jde totiž o otázku použití nepravdivého dokumentu, Tribunál doplnil další podmínku, která není požadována („zlá víra“), když v bodě 32 napadeného rozsudku dospěl k závěru, že „případné předání dotčeného dokumentu Účetním dvorem buď OLAF, nebo lucemburským orgánům neznamená, že orgán nejednal v dobré víře, pokud jde o pravost podpisu navrhovatelky“.

38. Tribunál se mimoto dopustil nesprávného právního posouzení i při výkladu čl. 2 druhého pododstavce rozhodnutí 99/50 ve spojení s čl. 4 prvním pododstavcem tohoto rozhodnutí, jelikož dospěl k závěru, že pouhé oznámení existence vnitřního vyšetřování vedeného OLAF navrhovatelce je dostatečné, a že tedy nebylo nutné poskytnout jí informaci o předběžném vyšetřování provedeném Účetním dvorem.

39. Podle Účetního dvora musí být tvrzení obsažená v tomto čtvrtém důvodu kasačního opravného prostředku prohlášena za nepřijatelná, neboť spočívají v žádosti, aby Soudní dvůr přezkoumal skutkové okolnosti projednávané věci, a dále v pouhém zopakování argumentů předložených v prvním stupni, především pokud jde o výtku týkající se neoznámení předběžného vyšetřování.

40. Pokud jde o meritorní stránku, Tribunál v bodě 32 napadeného rozsudku nedoplnil žádnou další podmínku týkající se mimosmluvní odpovědnosti Unie, když tvrdil, že pouhé předání dokumentu OLAF nebo lucemburským orgánům nevypovídá o zlé víře Účetního dvora, pokud jde o pravost podpisu navrhovatelky. Stejně tak se Tribunál nedopustil nesprávných právních posouzení při výkladu čl. 2 druhého pododstavce rozhodnutí 99/50, jelikož toto ustanovení nestanoví povinnost oznámit zahájení předběžného vyšetřování osobě podezřelá ze spáchání nesrovnalostí, ale pouze vyžaduje, aby generální tajemník neprodleně předal OLAF informace shromážděné v rámci takového vyšetřování.

V – Moje posouzení

41. Nejprve se budu společně zabývat prvním až třetím důvodem kasačního opravného prostředku, které vznesla navrhovatelka, jelikož argumenty uvedené na jejich podporu se překrývají a jelikož se týkají stejných bodů napadeného rozsudku. Poté se budu zabývat čtvrtým důvodem kasačního opravného prostředku.

A – K důvodům kasačního opravného prostředku vycházejícím z porušení presumpce nevinny a zásady loajální spolupráce, jakož i z nedostatku pravomoci Tribunálu

42. Cílem prvních tří důvodů kasačního opravného prostředku je v podstatě zpochybnit odůvodnění Tribunálu uvedené v bodech 44 až 49 napadeného rozsudku.

43. Je třeba mít na paměti žalobní důvody, na které měl Tribunál v úmyslu odpovědět v této části napadeného rozsudku.

44. Zaprvé navrhovatelka vytýkala Účetnímu dvoru, že nepřijal formální rozhodnutí zprošťující ji všech obvinění, která vůči ní byla vznesena, na základě rozsudku ze dne 2. října 2008, jelikož důkaz o jednání odůvodňujícím postoupení věci Soudnímu dvoru na základě čl. 247 odst. 7 ES nebyl předložen. Podle jejího názoru měl Účetní dvůr tímto rozhodnutím upustit od předložení věci Soudnímu dvoru na základě posledně uvedeného ustanovení.

45. Zadruhé navrhovatelka vytýkala předsedovi Účetního dvora, že porušil zásadu nestrannosti a povinnost jednat s náležitou péčí, když v dopise ze dne 13. května 2004 uvedl urážlivou a zbytečnou poznámku ohledně stanoviska většiny členů orgánu.

46. Zatřetí navrhovatelka tvrdila, že Účetní dvůr měl na základě povinnosti jednat s náležitou péčí informovat tisk a orgány o jejím zproštění viny.

47. Úvodem je třeba uvést, že Tribunál podle mého názoru správně zamítl tato tři tvrzení navrhovatelky.

48. Jak ovšem uvádí navrhovatelka, argumentace, kterou Tribunál uvedl v bodě 45 napadeného rozsudku, představuje problém z hlediska presumpce nevinny.

49. Článek 48 odst. 1 Listiny stanoví, že „[k]aždý obviněný se považuje za nevinného, dokud jeho vina nebyla prokázána zákonným způsobem“. Toto ustanovení odpovídá čl. 6 odst. 2 EÚLP. Podle čl. 52 odst. 3 Listiny má právo na presumpci nevinny stejný smysl a rozsah jako odpovídající právo zaručené EÚLP.

50. Presumpce nevinny musí být zaručena před zahájením trestního řízení i po jeho skončení. Cílem čl. 6 odst. 2 EÚLP je totiž také „zabránit tomu, aby s osobami, které byly zproštěny viny nebo v jejichž případě bylo upuštěno od stíhání, veřejní činitelé nebo veřejné orgány zacházeli tak, jako kdyby byly ve skutečnosti vinnými ze spáchání jim přičítaného trestného činu“⁷. Záruku práva na presumpci nevinny po skončení trestního řízení lze vysvětlit tím, že „[b]ez ochrany, která má zajistit, že ve všech pozdějších řízeních bude respektováno zproštění viny nebo rozhodnutí o upuštění od stíhání, by se záruky spravedlivého řízení uvedené v čl. 6 [odst. 2 EÚLP] mohly stát teoretickými a iluzorními. Jakmile je skončeno trestní řízení, je ohrožena rovněž dobrá pověst dotyčného a způsob, jakým je dotyčný vnímán veřejností“⁸.

51. Evropský soud pro lidská práva tak upřesnil, že „působnost čl. 6 [odst. 2 EÚLP] se neomezuje na trestní řízení, která probíhají, ale může se vztahovat na soudní rozhodnutí přijatá po zastavení stíhání [...] nebo po zproštění viny [...] v rozsahu, v němž otázky vznesené v těchto věcech jsou důsledkem a doplněním dotyčných trestních řízení, v nichž měl žalobce postavení ‚obžalovaného‘“⁹. Evropský soud pro lidská práva se pak snaží ověřit, zda vnitrostátní orgány a soudy, které mají rozhodnout po vynesení trestního rozsudku, „svým způsobem jednání, odůvodněním svých rozhodnutí nebo jazykem použitým v jejich odůvodnění“¹⁰ „zpochybnily nevinu žalobce, a porušily tak zásadu presumpce nevinny“¹¹.

52. Jak vyplývá zejména z rozsudku Evropského soudu pro lidská práva Vassilios Stavropoulos v. Řecko ze dne 27. září 2007, „vyjádření podezření ohledně nevinny obžalovaného je již po pravomocném rozhodnutí o zproštění viny nepřijatelné“¹². Podle judikatury uvedeného soudu platí, že „jakmile rozhodnutí o zproštění viny nabude právní moci – i když se jedná o zproštění viny z důvodu pochybnosti podle čl. 6 [odst. 2 EÚLP] – vyjádření pochybností o vině, včetně pochybností vycházejících z důvodů zproštění viny, není slučitelné s presumpcí nevinny“¹³.

7 — Viz ESLP, rozsudek Allen v. Spojené království ze dne 12. července 2013 (bod 94).

8 — Tamtéž.

9 — Viz ESLP, rozsudek Teodor v. Spojené království ze dne 4. června 2013 (bod 37 a citovaná judikatura).

10 — Tamtéž (bod 40).

11 — Tamtéž.

12 — Bod 38 a citovaná judikatura.

13 — Tamtéž.

53. V tomtéž rozsudku měl Evropský soud pro lidská práva za to, že „podle zásady *in dubio pro reo*, která je zvláštním vyjádřením zásady presumpce nevin, nesmí existovat žádný kvalitativní rozdíl mezi zproštěním viny pro nedostatek důkazů a zproštěním viny vyplývajícím z konstatování nevin osoby, o které nejsou žádné pochyby. Osvobozující rozsudky se totiž neliší podle odůvodnění, které je pokaždé přijato trestním soudem. Právě naopak, v rámci čl. 6 [odst. 2 EÚLP] musí být výrok osvobozujícího rozsudku respektován všemi orgány, které přímo či incidenčně rozhodují o trestní odpovědnosti dotyčné osoby“¹⁴.

54. S ohledem na tuto judikaturu je podle mého názoru formulace bodu 45 napadeného rozsudku zpochybnitelná.

55. Je třeba připomenout, že Tribunál v tomto bodě nejprve zdůraznil, že navrhovatelka byla „zproštěna viny na základě pochybností, které podle rozsudku ze dne 2. října 2008 vznikly v důsledku určitých vysvětlení poskytnutých vedoucím její kanceláře na veřejném jednání“. Tribunál dále uvedl, že „[a]niž je třeba rozhodovat o důvodnosti pochybností, na které poukázal tribunal d'arrondissement de Luxembourg, je nutno konstatovat, že tento důvod zproštění viny neznamena, že obvinění vznesená vůči žalobkyni jsou zcela neopodstatněná, ale – jak uvedl daný soud – znamena, že nebyla ‚nade vši pochybnost‘ prokázána“.

56. V této části své argumentace Tribunál vychází z důvodu zproštění viny v trestním řízení a zdůrazňuje, že se jedná o zproštění viny z důvodu pochybností, aby odůvodnil opomenutí Účetního dvora přijmout formální rozhodnutí, že je navrhovatelka zproštěna všech obvinění. Používá tak důvod zproštění viny, aby odmítl existenci pochybení Účetního dvora a vyvodil z toho důsledky pro meritorní posouzení žaloby na náhradu škody. Stručně řečeno, odůvodnění, které vyplývá z bodu 45 napadeného rozsudku, je takové, že Účetní dvůr právem odmítl přijmout formální rozhodnutí, že je navrhovatelka zproštěna všech obvinění, která vůči ní byla vznesena, na základě rozsudku ze dne 2. října 2008, neboť navrhovatelka byla zproštěna viny z důvodu pochybností a tento důvod zproštění viny nepostačuje k tomu, aby obvinění, která proti ní byla vznesena, zbavil veškerého základu.

57. Tribunál takovouto formulací své argumentace vyvolává dojem, že má za to, že zproštění viny z důvodu pochybností má menší váhu než zproštění viny na základě přímějšího tvrzení nevin navrhovatelky. Oslabuje rozhodnutí, k němuž dospěl trestní soud, což současně přispívá ke zpochybnění nevin navrhovatelky.

58. Tribunál, který tím porušil presumpci nevin navrhovatelky, se tedy dopustil nesprávného právního posouzení.

59. Podle mého názoru však konstatování tohoto nesprávného právního posouzení nemůže vést ke zrušení napadeného rozsudku. Je totiž třeba připomenout, že z ustálené judikatury vyplývá, že i když odůvodnění rozsudku Tribunálu vykazuje porušení unijního práva, ale jeho výrok se z jiných právních důvodů jeví jako opodstatněný, kasační opravný prostředek je třeba zamítnout¹⁵.

60. V tomto ohledu je třeba uvést, že Tribunál v bodě 46 napadeného rozsudku správně uvedl, že „výlučně vnitrostátním soudním orgánům přísluší zkoumat obvinění na úrovni trestního práva a Soudnímu dvoru přísluší je posoudit na disciplinární úrovni podle čl. 247 odst. 7 ES“. Tribunál z toho právem dovodil, že „[Ú]četní dvůr tedy neměl pravomoc rozhodovat v tomto ohledu“.

14 — ESLP, výše uvedený rozsudek Vassilios Stavropoulos v. Řecko (bod 39). Viz rovněž ESLP, rozsudek Tendam v. Španělsko ze dne 13. července 2010 (bod 39).

15 — Viz zejména rozsudek ze dne 19. dubna 2012, Artegoda v. Komise (C-221/10 P, bod 94 a citovaná judikatura).

61. Je totiž zřejmé, že Účetní dvůr není oprávněn přijmout rozhodnutí o zproštění viny, a to ať již v trestním nebo disciplinárním řízení. Účetní dvůr nebyl mimoto v žádném případě povinen zveřejnit skutečnost, že navrhovatelka byla zproštěna viny. Tribunál tedy právem zamítl tyto dva požadavky navrhovatelky na základě argumentace, kterou uvedl v bodě 46 napadeného rozsudku.

62. Jedinou pravomocí Účetního dvora v kontextu projednávané věci bylo rozhodnout o tom, zda bude věc předložena Soudnímu dvoru na základě čl. 247 odst. 7 ES, aby tento rozhodl o existenci nesplnění povinnosti vyplývající z postavení člena Účetního dvora ve smyslu posledně uvedeného ustanovení.

63. V tomto ohledu je třeba zdůraznit, že odůvodnění Tribunálu by bylo přesvědčivější a úplnější, pokud by více zdůraznil autonomní povahu trestních a disciplinárních řízení.

64. Jak v prvním stupni, tak ve fázi tohoto kasačního opravného prostředku byla totiž argumentace navrhovatelky z velké části založena na myšlence, že mezi zproštěním viny v trestním řízení a přijetím rozhodnutí Účetního dvora, že věc nebude předložena Soudnímu dvoru na základě čl. 247 odst. 7 ES, existuje určitým způsobem vztah automatickosti.

65. Tato argumentace navrhovatelky je zásadně nesprávná, jak lze dovodit z judikatury Evropského soudu pro lidská práva i z judikatury Soudního dvora.

66. Zaprvé z judikatury Evropského soudu pro lidská práva vyplývá, že právo na presumpci nevinu v případě zproštění viny v trestním řízení nebo upuštění od stíhání nijak nebrání tomu, aby bylo na základě těchto skutečností později zahájeno disciplinární řízení nebo podána žaloba na určení odpovědnosti.

67. Evropský soud pro lidská práva tak připustil, že disciplinární orgány mohou nezávisle posoudit skutkové okolnosti věcí, které jsou jim předloženy, nejsou-li skutkové podstaty trestných činů a disciplinárních přestupků shodné¹⁶. V tomto kontextu zjištění, že skutečnosti nelze kvalifikovat jako trestný čin, nebrání zahájení disciplinárního řízení na základě stejných skutečností. Z hlediska práva na presumpci nevinu je jediným omezením to, že během disciplinárního řízení není zpochybněna nevina dotyčné osoby z trestněprávního hlediska.

68. Navíc v oblasti žalob na náhradu škody Evropský soud pro lidská práva v rozsudku Ringvold v. Norsko ze dne 11. února 2003¹⁷ připustil, že „otázka náhrady škody musí být předmětem samostatné právní analýzy založené na kritériích a požadavcích v oblasti dokazování, které se v několika důležitých bodech liší od kritérií a požadavků použitelných v oblasti trestní odpovědnosti“¹⁸. Evropský soud pro lidská práva tak měl za to, že „ačkoli zproštění viny v trestním řízení nesmí být v rámci řízení o náhradě škody zpochybněno, nesmí to bránit stanovení – na základě méně striktních důkazních požadavků – občanskoprávní odpovědnosti, která s sebou nese povinnost vyplatit náhradu škody z důvodu stejných skutečností“¹⁹.

69. Zadruhé na základě srovnatelné logiky Soudní dvůr ve výše uvedeném rozsudku Komise v. Cresson zdůraznil autonomní povahu trestních řízení na jedné straně a řízení založeného na čl. 213 odst. 2 ES, jehož cílem je sankcionovat porušení povinností vyplývajících z postavení člena Evropské komise, na straně druhé.

16 — Viz zejména ESLP, rozsudek Vanjak v. Chorvatsko ze dne 14. ledna 2010 (body 69 až 72).

17 — *Sbírka rozsudků a rozhodnutí 2003-II*.

18 — Bod 38.

19 — Tamtéž.

70. Soudní dvůr měl totiž v tomto rozsudku za to, že není „vázán právní kvalifikací skutečností uskutečněnou v rámci trestního řízení“²⁰ a že mu přísluší „přezkoumat s využitím plného rozsahu svého prostoru pro uvážení, zda skutečnosti vytykané v rámci řízení zakládajícího se na čl. 213 odst. 2 ES představují nesplnění povinností vyplývajících z postavení člena Komise“²¹. Soudní dvůr na základě toho dospěl k závěru, že rozhodnutím poradního senátu tribunal de première instance de Bruxelles (soud prvního stupně v Bruselu, Belgie), že neexistuje důkaz o protiprávním jednání É. Cresson, není vázán²².

71. Toto odůvodnění, které je založeno na autonomní povaze trestních a disciplinárních řízení, lze vztáhnout na řízení, které bylo v rozhodné době z hlediska skutkového stavu stanoveno v čl. 247 odst. 7 ES a které je nyní uvedeno v čl. 286 odst. 6 SFEU. Z toho plyne, že pokud má Soudní dvůr zkoumat, zda člen Účetního dvora splnil povinnosti vyplývající z jeho postavení, není vázán trestním rozsudkem, kterým byla dotčená osoba zproštěna viny.

72. Na stejném základě vycházejícím z autonomní povahy trestních a disciplinárních řízení nemůže být takovým trestním rozsudkem vázán Účetní dvůr jakožto orgán předkládající věc Soudnímu dvoru. Konkrétně za účelem poskytnutí jasné odpovědi na argumentaci navrhovatelky existence zproštění viny nijak nebrání Účetnímu dvoru předložit věc Soudnímu dvoru na základě čl. 286 odst. 6 SFEU. V takovém případě si Účetní dvůr zachovává svoji posuzovací pravomoc, pokud jde o případné předložení věci Soudnímu dvoru.

73. Z těchto skutečností dovozují, že trestní řízení u vnitrostátního soudu a řízení podle čl. 247 odst. 7 ES, poté čl. 286 odst. 6 SFEU, se liší nejen z hlediska jejich předmětu a účelu, ale i z hlediska povahy a požadované úrovně důkazů. I když jsou obě řízení založena na stejných skutkových okolnostech, jsou nezávislá, takže nedojde-li ke zpochybnění posouzení trestního soudu, zproštění viny v trestním řízení nijak nebrání Účetnímu dvoru předložit věc Soudnímu dvoru ani nebrání Soudnímu dvoru rozhodnout o existenci nesplnění povinností vyplývajících z postavení člena Účetního dvora.

74. V projednávané věci ze spisu vyplývá, že tribunal d'arrondissement de Luxembourg měl v rozsudku ze dne 2. října 2008 za to, že skutečnosti, které byly prokázány, nelze kvalifikovat jako trestný čin ve smyslu lucemburského zákona.

75. Takovéto posouzení tribunal d'arrondissement de Luxembourg nicméně neznamená, že Účetní dvůr byl povinen mít za to, že se nesmí obrátit na Soudní dvůr ohledně nesplnění povinností při správě dovolených. Zprvce míra přesnosti skutečností nebo důkazů, která je požadována pro účely kvalifikace trestného činu, není totiž nutně stejná jako míra přesnosti, která je požadována pro účely konstatování existence nesplnění povinností, které mají členové Účetního dvora. Zadruhé, pokud by byla věc předložena Soudnímu dvoru na základě čl. 286 odst. 6 SFEU, pouze jemu by každopádně příslušelo posoudit rozsah překážky věci rozsouzené, která by musela být případně přiznána vnitrostátnímu trestnímu rozsudku.

76. Z toho plyne, že odmítnutí Účetního dvora přijmout formální rozhodnutí o zproštění viny a připustit vztah automatickosti mezi zproštěním viny v trestním řízení a předložením věci Soudnímu dvoru na základě čl. 247 odst. 7 ES bylo zcela odůvodněné a v rámci projednávaného kasačního opravného prostředku nemůže být zpochybněno tvrzením, že odmítnutí požadavku navrhovatelky, aby byla určena protiprávní povaha takového odepření, ze strany Tribunálu představuje porušení presumpce nevinny nebo zásady loajální spolupráce.

20 — Bod 121.

21 — Tamtéž.

22 — Bod 122.

77. Účetní dvůr se v souladu s autonomní povahou trestních a disciplinárních řízení a při výkonu své posuzovací pravomoci snažil na základě informací, které měl k dispozici, zjistit, zda jsou skutečnosti vytýkané navrhovatelce dostatečně závažné²³, aby byla věc předložena Soudnímu dvoru na základě čl. 247 odst. 7 ES. Jak o tom svědčí dopis Účetního dvora ze dne 7. července 2009, Účetní dvůr při rozhodnutí, že Soudnímu dvoru nepředloží věc týkající se správy dovolených, nezohlednil pouze skutečnost, že navrhovatelka byla zproštěna viny v trestním řízení. Vzal v úvahu rovněž další parametry²⁴.

78. Nyní se budu zabývat výtkami, které navrhovatelka uvedla v případě bodu 47 napadeného rozsudku.

79. V tomto bodě Tribunál odpovídá na argumentaci navrhovatelky, že předseda Účetního dvora porušil zásadu nestrannosti a povinnost jednat s náležitou péčí, když v dopise ze dne 13. května 2004 uvedl urážlivou a zbytečnou poznámku ohledně stanoviska většiny členů orgánu.

80. Podle navrhovatelky Tribunál překročil meze své pravomoci a podpořil nesprávný výklad oblasti pravomoci Účetního dvora, když měl v uvedeném bodě za to, že „nebylo nepřiměřené, že předseda Účetního dvora žalobkyni sdělil, že převážná většina členů orgánu považovala její chování za nepřijatelné, čímž zabránil tomu, aby nepředloženi věci Soudnímu dvoru mohlo být považováno za údajné popření věcné správnosti vytýkaných skutečností“.

81. Je třeba upřesnit, že část dopisu ze dne 13. května 2004, která obsahuje kritizovanou poznámku, se týká pouze tvrzení o osobních půjčkách navrhovatelce. Tato stránka věci nebyla zahrnuta do trestního řízení, v němž byl vydán rozsudek ze dne 2. října 2008. Ke skutečnosti, že navrhovatelka byla zproštěna viny v trestním řízení, se tedy v rámci přezkumu bodu 47 napadeného rozsudku nepřihlíží.

82. Tribunál proto podle mého názoru nepřesáhl oblast své pravomoci, když měl za to, že nepředloženi věci Soudnímu dvoru nebylo popřením věcné správnosti skutečností a že předseda Účetního dvora mohl vůči navrhovatelce vyjádřit kritický komentář.

83. Posouzení obsažené v bodě 47 napadeného rozsudku totiž představuje odpověď Tribunálu na tvrzení navrhovatelky, že poznámka, kterou předseda Účetního dvora uvedl v dopise ze dne 13. května 2004, porušila zásadu nestrannosti a povinnost jednat s náležitou péčí. Tribunál, který o tomto aspektu rozhodoval v rámci žaloby na určení mimosmluvní odpovědnosti, která mu byla předložena, tak nepřekročil meze své pravomoci.

84. Navíc skutečnost, že Účetní dvůr nepředložil věc Soudnímu dvoru, je vyjádřením toho, že všichni členové Účetního dvora neměli za to, že dotčené nesplnění povinností je dostatečně závažné k předložení věci Soudnímu dvoru na základě čl. 247 odst. 7 ES. Konstatování, že v této otázce nebylo dosaženo jednomyslnosti, neznamená neexistenci jakéhokoli nesplnění povinností. V tomto ohledu je třeba analogicky s řízením týkajícím se členů Komise připomenout, že Soudní dvůr ve výše uvedeném rozsudku Komise v. Cresson upřesnil, že uložení sankce na základě čl. 213 odst. 2 ES vyžaduje, aby nesplnění povinností vykazovalo jistý stupeň závažnosti²⁵. Předseda Účetního dvora tedy mohl v rámci své pravomoci a bez porušení zásady nestrannosti a povinnosti jednat s náležitou péčí vysvětlit navrhovatelce výsledek hlasování a oznámit jí, že většina členů Účetního dvora měla za to, že i když

23 — Výše uvedený rozsudek Komise v. Cresson (bod 72).

24 — Tyto další parametry, uvedené v bodě 48 tohoto dopisu, jsou následující: „skutečnost, že s ohledem na vrácení částky neoprávněně vyplacené panu Koutsouvelisovi nebyla rozpočtu Společenství způsobena žádná škoda“, „doba, která uplynula od dotyčných událostí“, „zdravotní postižení“ navrhovatelky a „stres, který jí byl způsoben délkou trestního řízení“.

25 — Bod 72.

její chování nebylo jednomyslně považováno za dostatečně závažné k odůvodnění předložení věci Soudnímu dvoru na základě čl. 247 odst. 7 ES, je absolutně nevhodné. Kromě toho je třeba upřesnit, že dopis ze dne 13. května 2004 byl adresován pouze navrhovatelce a že nic ve spise nenasměňuje tomu, že byl oznámen jiným osobám než svému adresátovi.

85. Mám tedy za to, že se Tribunál nedopustil nesprávného právního posouzení v odůvodnění, které uvedl v bodě 47 napadeného rozsudku. Pouze uvedu, že Tribunál měl striktně převzít kvalifikaci chování navrhovatelky, která byla uvedena v dopise ze dne 13. května 2004, a sice jako „absolutně nevhodné“²⁶, spíše než jej kvalifikovat jako „nepřijatelné“. Tato rozdílná formulace však není podle mého názoru dostatečná ke konstatování existence nesprávného právního posouzení. Ostatně je třeba poznamenat, že navrhovatelka v této souvislosti pouze uvedla poznámku v žalobě, aniž z toho vyvodila přímý důsledek, co se týče existence nesprávného právního posouzení²⁷.

86. Konečně mám za to, že body 35 a 38 napadeného rozsudku nemohou být kritizovány z hlediska zásady loajální spolupráce. Tribunál měl správně, a aniž zpochybnil rozsudek ze dne 2. října 2008, v podstatě za to, že nedostatečná povaha systému Účetního dvora pro zápis dovolených a dohled nad nimi nemá vliv na povinnost nadřízeného ověřit přítomnost zaměstnanců, kteří jsou mu podřízeni, a ujistit se, že každá nepřítomnost je v souladu s úpravou týkající se dovolených, a dále nemůže odůvodnit upuštění od jakéhokoli vyšetřování nebo stíhání navrhovatelky.

87. Vzhledem k tomu, že přezkum prvního až třetího důvodu kasačního opravného prostředku, které uplatnila navrhovatelka, mě nevede k tomu, abych Soudnímu dvoru navrhl zrušení napadeného rozsudku, budu se nyní zabývat čtvrtým důvodem kasačního opravného prostředku.

B – Ke čtvrtému důvodu kasačního opravného prostředku, který se týká nesprávného výkladu a použití unijního práva, pokud jde o podmínky mimosmluvní odpovědnosti Unie a rozhodnutí 99/50

88. Podle navrhovatelky se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení při výkladu čl. 2 druhého pododstavce rozhodnutí 99/50 ve spojení s jeho čl. 4 prvním pododstavcem, jelikož dospěl k závěru, že pouhé oznámení existence vnitřního vyšetřování vedeného OLAF navrhovatelce je dostatečné, a že tedy není nutné ji informovat o předběžném vyšetřování provedeném Účetním dvorem.

89. Na rozdíl od toho, co tvrdí navrhovatelka, měl Tribunál – podle mého názoru správně – v bodech 29 a 30 napadeného rozsudku za to, že článek 4 rozhodnutí 99/50 neukládá Účetnímu dvoru povinnost zpřístupnit navrhovatelce obsah spisu z předběžného vyšetřování vypracovaného na základě článku 2 téhož rozhodnutí, ani ji vyslechnout před předáním tohoto spisu OLAF.

90. Článek 2 druhý pododstavec rozhodnutí 99/50 ukládá generálnímu tajemníkovi povinnost předat OLAF neprodleně veškeré skutečnosti vedoucí k domněnce, že existují nesrovnalosti, a provést předběžné vyšetřování, aniž jsou tím dotčena vnitřní vyšetřování prováděná OLAF.

91. Jak Tribunál zdůraznil v bodě 29 napadeného rozsudku, cílem předběžného vyšetřování, na které odkazuje toto ustanovení, je umožnit generálnímu tajemníkovi posoudit, zda skutečnosti, které mu byly oznámeny, vyvolávají domněnku existence nesrovnalostí poškozujících unijní finanční zájmy, a dále předat OLAF v souladu s čl. 7 odst. 1 nařízení č. 1073/1999 spis, který mu umožní posoudit, zda je třeba zahájit vnitřní vyšetřování na základě čl. 5 druhého pododstavce téhož nařízení.

26 — Viz bod 8 napadeného rozsudku.

27 — Viz poznámka pod čarou 1 žaloby.

92. Předběžné vyšetřování tak představuje fázi, během které jsou informace týkající se tvrzení o nesrovnalostech shromažďovány a ověřovány za účelem posouzení, zda je třeba zahájit vnitřní vyšetřování. Jinými slovy, informace podporující taková tvrzení musí být s cílem posoudit jejich věrohodnost ověřeny dříve, než budou sděleny orgánům příslušným k zahájení vnitřního vyšetřování, v projednávaném případě OLAF.

93. Vzhledem k tomu, že předběžné vyšetřování nemá vést k přijetí závěrů týkajících se dotčené osoby, Tribunál právem v bodě 29 napadeného rozsudku konstatoval, že povinnost vyplývající z čl. 4 prvního pododstavce druhé věty rozhodnutí 99/50 se nevztahuje na jednání generálního tajemníka v rámci článku 2 téhož rozhodnutí.

94. Během této předběžné fáze shromažďování a hodnocení informací podporujících tvrzení o nesrovnalostech jsou rizika nátlaku na svědky zvláště vysoká. Je tedy nezbytné, aby nebylo bráněno hledání pravdy ani účinnosti předběžného vyšetřování.

95. V tomto ohledu je třeba uvést, že čl. 4 první pododstavec první věta rozhodnutí 99/50, pokud lze předpokládat, že se toto ustanovení týká vnitřního i předběžného vyšetřování, stanoví, že pravidlo, podle kterého osoba, které se týkají tvrzení o nesrovnalostech, musí být urychleně vyrozuměna o možnosti jejího osobního zapojení, obsahuje významné omezení, a sice že tato informace je poskytnuta, „pokud to nenarušuje vyšetřování“.

96. Je nesporné, že dopisy ze dne 8. a 26. dubna 2002 byla navrhovatelka informována o zahájení vyšetřování OLAF, předmětu tohoto vyšetřování, totožnosti vyšetřovatelů a o skutečnosti, že ji vyšetřovatelé vyzývají ke spolupráci. Navrhovatelka byla kromě toho v dopise ze dne 26. dubna 2002 informována o tom, že Účetní dvůr provedl předběžné vyšetřování a že příslušný spis byl předán OLAF. Tato sdělení odpovídají požadavkům čl. 4 prvního pododstavce první věty rozhodnutí 99/50 v rozsahu, v němž uvádějí do souladu zásadu urychleného vyrozumění dotčené osoby s nutností zajistit účinnost vyšetřování. Kromě toho je třeba poznamenat, že urychlené vyrozumění není synonymem okamžitého vyrozumění nebo vyrozumění od počátku vyšetřování.

97. Argumentace navrhovatelky směřující ke zpochybnění odůvodnění Tribunálu uvedeného v bodech 29 a 30 napadeného rozsudku je tedy neopodstatněná.

98. Totéž platí pro výtku, že Tribunál v bodě 32 napadeného rozsudku nesprávně vyložil a uplatnil podmínky vzniku mimosmluvní odpovědnosti Unie. V tomto ohledu stačí uvést, že posouzení Tribunálu, podle kterého „případné předání dotčeného dokumentu Účetním dvorem buď OLAF, nebo lucemburským orgánům neznamená, že orgán nejednal v dobré víře, pokud jde o pravost podpisu navrhovatelky“, bylo formulováno podpůrně. Tribunál totiž především konstatoval, že není prokázáno, že sporný dokument, u kterého byla pravost podpisu zpochybněna, byl předán OLAF nebo lucemburským orgánům. Vzhledem k tomu, že posledně uvedené konstatování nebylo zpochybněno, je tuto výtku třeba považovat za irelevantní.

99. Z těchto úvah vyplývá, že čtvrtý důvod kasačního opravného prostředku musí být zamítnut jako neopodstatněný. Kasační opravný prostředek musí být proto zamítnut.

VI – Závěry

100. S ohledem na výše uvedené úvahy navrhuji, aby Soudní dvůr:

- zamítl kasační opravný prostředek a
- uložil Kalliopi Nikolaou náhradu nákladů řízení.